

Dansk teater fylder 300 år

Hendes Majestæt Dronningen er protektor for den storslåede fejring af dansk teaters 300-års jubilæum, når teatre, kunstnere og kulturinstitutioner fejrer scenekunsten med publikum i hele Danmark.

Det er med stolthed, glæde og store forventninger, at Foreningen Dansk Teater 300 år i dag kan offentliggøre, at Hendes Majestæt Dronningen har påtaget sig protektionen for fejringen af 300 år med teater på dansk – en landsdækkende fejring, der løber af stablen i jubilæumsåret 2022.

Stort publikumsprogram fejrer dansk teaters 300 år

For 300 år siden blev der for første gang spillet teater på dansk i Danmark, da dørene blev slået op til landets første offentlige teater i Lille Grønnegade ved Kongens Nytorv i København - anført af Ludvig Holberg. Det fejres i 2022, som dermed står i scenekunstens, teatrenes og publikums tegn.

Hele kulturlivet i Danmark er med, når det store 300-års jubilæum skal fejres. Teatre, kompagnier og scenekunstnere over hele landet er ved at gøre sig klar, så alle danskere kan få chancen for at deltage i hundredvis af forestillinger og aktiviteter.

Desuden melder også biblioteker, museer, højskoler, aftenskoler, uddannelsesinstitutioner og kulturinstitutioner sig under fanerne for at fejre kunsten og vores fælles kulturarv. Der bliver udgivet bøger, film, tv-serier og podcasts. Byer over hele landet vil have store udendørsudstillinger. Der bliver udgivet digitale spil for børn, så alle kan opleve scenekunst.

Danskerne vil mødes til store gallaforestillinger og særarrangementer på tværs af landet. Og både Årets Reumert og verdens største børneteaterfestival – Aprilfestivalen – fejrer jubilæumsåret. Fejringen vil fylde i landets teatersale, på plejehjem, bytorve, i børnehaver og skoler, på biblioteker og bag nedlagte fabriksbygninger.

"Hendes Majestæt Dronningen er ikke bare regent men også kunstner og æresmedlem i Sammenslutningen af Danske Scenografer. Og ingen kan være i tvivl om, at Hendes Majestæt nærer en stor kærlighed til og har en særlig viden om netop scenekunsten og dens rolle i vores kultur og verdensopfattelse. Det er os derfor en særlig glæde og ære, at Hendes Majestæt har påtaget sig protektionen for den landsdækkende fejring af 300 året for den første teateropførelse på dansk." siger Mikkel Harder, bestyrelsesformand for Foreningen Dansk Teater 300 år.

"Det er en stor ære, at Hendes Majestæt Dronningen vil fejre det, vi lever og ånder for hver dag – scenekunsten, teatret, de store oplevelser og nære følelser. Jeg glæder mig til et fantastisk jubilæumsår fyldt med sprudlende scenekunst for publikum i hele Danmark", siger Peter Mark Lundberg, direktør for branche- og arbejdsgiverorganisationen Dansk Teater og bestyrelsesmedlem af Foreningen Dansk Teater 300 år.

Et historisk jubilæumsår med stor betydning for Danmark

Scenekunsten har i 300 år haft afgørende betydning for udviklingen af det danske samfund. Scenekunsten har været med til at skabe vores sprog, kultur, fællesskaber, identitet og demokratiske samtale. Menneskers mangfoldige tanker og følelser er blevet behandlet med stor indlevelse på tusindvis af scener igennem årene.

Scenekunsten har været medskabere af den kreativitet og dannelse, der i dag gennemsyrrer hele vores samfund. Det er sket lige siden den 23. september 1722 – for 300 år siden – da Ludvig Holberg og René Montaigne slog dørene op i Lille Grønnegade, og der for første gang offentligt blev spillet teater på dansk. Årets store fejring fortsætter helt frem til Holbergs fødselsdag - den 3. december 2022.

I dag – 338 år efter Holbergs fødsel – bliver der købt næsten tre millioner teaterbilletter om året, hvilket gør danskerne til et af de folk i verden, der går mest i teatret. Der er på tværs af Danmark mere end 250 teatre og kompagnier, som hvert år producerer mere end 10.000 opførelser. Dansk teater står stærkere og mere nærværende end nogensinde.

Danske teaterchefer er begejstrede

Kasper Holten, teaterchef for Det Kongelige Teater, udtaler:

"Teaterkunsten er gammel – og dog virkelig moderne. Corona har lært os på den hårde måde at fællesskaber, nærvær og kunstneriske oplevelser er livsnødvendigt. Vi lever ikke kun for at overleve, men i lige så høj grad for at opleve. Det skal vi fejre, at vi har gjort i danske teatre i 300 år."

Trine Holm Thomsen, teaterdirektør for Aarhus Teater, udtaler:

"Fejringen af dansk teater 300 år er med til at skabe en bevidsthed om scenekunstens historie. Gennem den forstår vi os selv og kunsten i et dybere perspektiv og får et velfunderet afsæt for udvikling af fremtidens scenekunst."

Lars Sennels, teaterdirektør, Vendsyssel Teater, udtaler:

"Jeg glæder mig til et storslået jubilæumsår med dansk teater. Efter corona kan scenekunsten endelig skabe de levende og livgivende fællesskaber og oplevelser, der samler og bevæger hele Danmark. Det skal fejres."

Eva Præstiin, direktør for Betty Nansen Teatret, udtaler:

"Vores kunst- og kulturliv er limen imellem os mennesker, fordi det placerer os i en stærk og fælles kulturel fortælling. Det er scenekunstens fornemmeste opgave at bidrage til, at vi også de næste 300 år kan mødes i fællesskab for at forstå os selv gennem kunsten."

Se udvalgte højdepunkter for fejringen af Dansk Teater 300 år på næste side.

Presse – kontakt

Michael Feder, HAVE Kommunikation & PR, tlf. 2243 4942, michael@have.dk

Der kan formidles kontakt til en række eksperter og talspersoner.

Læs mere på danskteater300aar.dk/ og de næste sider.

Udvalgte højdepunkter for fejringen af Dansk Teater 300 År

- Lokale fejring og ny-producerede forestillinger på teatre over hele landet – til børn, unge og alle andre
- 55.000 aktive amatørteatermedlemmer i DATS – Dansk Amatør Teater & Scenekunst fejrer jubilæumsåret med scenekunstneriske skoleaktiviteter i hele Danmark
- Danmarks Radio markerer fejringen med nye programmer
- 'Liv Thomsens Teaterfortællinger' produceres som film og podcast
- Det Kongelige Teater og en række andre teatre over hele landet fejrer jubilæumsdagen den 23. september 2022 og hele ugen igennem
- Stor udstilling om scenekunst i ti byer på tværs af landet
- Det Kgl. Bibliotek præsenterer store sceniske oplevelser i Dronningesalen
- PostNord udsender et jubilæumsark med fire frimærker i anledning af fejringen
- 'Sæt scenen' - et digitalt læringspil udvikles og tilbydes alle folkeskoler
- Folkebiblioteker i hele landet formidler fejringens fortællinger og temaer
- Dramatikerkonkurrence om at skrive den moderne karakterkomedie
- Historiske formidlingspublikationer og teaterhistoriske værker publiceres
- Mød Dansk Teater 300 År live på Historiske Dage i Øksnehallen, 26-27. marts 2022
- Og meget mere... følg med på danskteater300aar.dk/

Den lange historie om Dansk Teater 300 År med dansk teater

Den 23. september 1722, kl.17.00, blev der for første gang sagt replikker på dansk fra en scene. Begivenheden fandt sted på teatret i Lille Grønnegade i København under ledelse af dramatiker og professoren Ludvig Holberg og den franske skuespiller René Montaignu. Den første forestilling var Molières Gniieren og blot to dage efter den 25. september fik Holberg sin dramatikerdebut med Den Politiske Kandestøber.

Det var ikke blot tale om teaterhistorie, men om en revolution for hele det danske samfund. Nu blev almindelige borgers liv synliggjort på scenen, det danske sprog blev udbredt til alle samfundslag og en egentlig dansk, litterær tradition tog sin begyndelse.

Holberg støbte de første kander til den danske folkesjæl. Dengang i september 1722. Her 300 år efter har tungemål såvel som teknologi ændret sig, men dansk teaters vitale funktion og funklende vitalitet består. Det larmer, varmer, spejder, spejler, rammer, ramler, driver, drømmer, er. Snor sig som en pulsåre i den levende, danske kultur. Altid tilstede, aldrig i ro. Derfor er teatret en grundpille i udviklingen af dansk demokrati.

Scenekunstens betydning for dansk sprog, samfund og identitet

Da den første danske forestilling gik over scenen på teatret i Lille Grønnegade gik det hånd i hanke med oplysningstidens tro på menneskets evne til at tilegne sig viden og skabe egne holdninger til samfundets dogmer om eksempelvis magtens fordeling i Danmark. Med sin dramatik gav Holberg det danske borgerskab en stemme i samfundet, og han skabte karakterer, som mange kender fra vores hverdag i dag: den alkoholiserede Jeppe og hans skrappe kone, Nille, den snobbende verdensmand Jean de France, den dovne og korrupte politiker, Herman von Bremen, den snu og rapkæftede Pernille og mange andre.

9. marts, 2022

Karakterer, som vi stadig kan spejle os selv i og blive klogere på. Det var ikke blot teaterhistorie, men en revolution for hele det danske samfund. Almindelige borgeres liv blev synliggjort på scenen, og i et sprog, alle kunne forstå.

Baggrund om foreningen Dansk Teater 300 år

Ideen til jubilæumsåret kommer fra Selskabet for Dansk Teaterhistorie, hvor Linnea Voss (skuespiller), Alette Scavenius (mag.art., teaterhistoriker) og Janicke Branth (cand.phil., dramaturg) påbegyndte projektet i 2017.

I 2020 blev Foreningen Dansk Teater 300 år stiftet med Mikkel Harder som bestyrelsesformand og følgende bestyrelsesmedlemmer: Peter Mark Lundberg (direktør Dansk Teater), Christian Have (ejer af HAVE A/S), Eva Præstiin (direktør Betty Nansen Teatret), Jokum Rohde (næstformand Danske Dramatikere), Lise Bach Hansen (head of programming, Talks & Litterature, Det Kgl. Bibliotek), Pia Elisa Longet (generalsekretær DATS), Anders Hjulmand (advokat). Amanda Lützhøft er ansat projektleder for Dansk Teater 300 år.

Dansk Teater 300 år er støttet af A.P. Møller Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Augustinus Fonden, Konsul Georg Jorck og Hustru Emma Jorcks Fond, Kulturministeriet, Bikubenfonden, Dansk Skuespillerforbund, Statens Kunstfond, G.E.C. Gads Fond, Knud og Rigmor Wiedemanns Fond, Wilhelm Hansen Fonden, Overretssagfører L. Zeuthens mindelegat, Gangstedfonden og samt teatre og foreninger der er medlemmer af foreningen Dansk Teater 300 År.

Læs mere på danskeater300aar.dk/